

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Centvriæ Selectorvm Casvum Conscientiæ. I. II. III.tia

Burghaber, Adam

Fribvrgi Brisgoiæ, 1665

90. Vindonivs vxori gemmam 100. imperialium æstimatam donans
repetere eam, & elargitiones ex eadem ab vxore in amicos factas
retrahere non potest.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40942

tiam non potuit tutâ conscientiam & absque peccato contra legem agere, cum ante talem notitiam adhuc in conscientia ipsius vim suam obligandi obtinuerit. *Dixi per se*, quia si Valentio ob ignorantiam inuincibilem bonâ fide processit, tunc per accidens ratione huius à peccato liberatur, ut docetur de conscientia.

Ad 1. in contrarium dicimus, fuisse quidem dispensationem Romæ iam concessam ante matrimonium Cantuariæ initum, non tamen illam habuisse vim & effectum, donec cognita aut acceptata fuerit à Valentione; quia est quædam donatio, quæ per acceptationem completur. *Ad 2.* Dispensationem habere quidem valorem à dispensante, non tamen effectum ante notitiam dispensandi; & licet alicui inuito & reuerti concedi possit, hoc tamen nunquam debet præsumi, nisi id manifestè constet, ne gratiæ Principum vilipendantur.

XC. *Vindonius vir nobilis ex mera liberalitate Rosimunda coniugi suæ gemmam centum imperialium dono concedit, quam ipsa statim diuendit, & pecuniam in pauperes, amicos, aliosq; profundit. Queritur. Vtrum maritus has vxoris suæ elargitiones ad se retrahere, & gemmam repetere possit?*

Videtur posse. Nam ex communi Authorum donatio ex mera liberalitate vxori simpliciter

placiter facta est ad arbitrium donantis reuocabilis iuxta l. 3. ff. de donationibus inter virum & uxorem. vbi Antoninus Augustus ait: Maiores nostri inter virum & uxorem donationes prohibuerunt, amorem honestum solis animis æstimantes: famæ etiã coniuñtorum consulentes, ne concordia pretio conciliari videretur. Ergo si vir donationem uxori factam reuocet, & nullam constituat, amici omnesque alij reddere tenentur accepta.

Resp. Probabile esse, primam Vindonij donationem, etsi simplex & merè liberalis fuerit, firmam tamen & irreuocabilem fuisse, ac proinde eum prædictas vxoris elargitiones ad se retrahere, & gemmam repetere non posse. Ita Caramuel in *Theolog. Moral. l. 2. n. 51.* quem sequitur Diana P. 8. Tr. 6. Resol. 19. Ratio est, quia in his circumstantijs per episkiam tam legem cit. quàm alias prudenter sic interpretamur, cum vtique bonum, non perniciem publicam intendant; quæ enim aliàs sequeretur rerum confusio? quæ amicorum dissensio & iurgia? quæ famæ, authoritatisque imminutio?

Atq; ex hoc patet ad rationem in contrarium.

XCI. Vitellius Religiosus & Sacerdos valde pius visitat Anchisen agrum senem, & dum piè cum isto colloquitur, rogat ager, vt absentibus alijs vertere ipsum in alterum latus velit, quò melius cubet. Obsequitur Vitellius tam amicè rogan-